

Lekcja w poniedziałek 20.04.2020 r.

Temat: Związek główny i związki poboczne.

Pracujemy z podręcznikiem str. 229.

1. Na początku przypominamy, co pamiętamy o związkach wyrazów z wcześniejszych lekcji (można przeczytać *Przypomnienie* w podręczniku na str. 229).

Zapisujemy w zeszycie:

związek główny – tworzą podmiot i orzeczenie

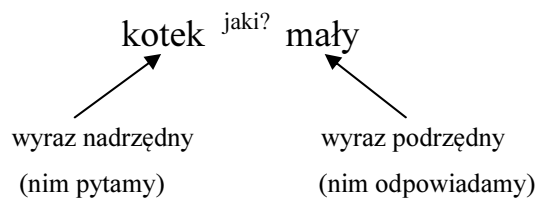
związki poboczne – wszystkie pozostałe związki w zdaniu

A teraz trochę praktyki:

Mały kotek smacznie śpi na kanapie.

kotek ^{co robi?} śpi – zw. główny (podmiot i orzeczenie)

kotek ^{jaki?} mały –	} związki poboczne
śpi ^{jak?} smacznie -	
śpi ^{gdzie?} na kanapie -	

2. Do zeszytu wykonujemy ćwiczenie 1 i 2 ze str. 229. Ćwiczenie 1 wykonujemy tak samo jak robiliśmy powyżej ze zdaniem: *Mały kotek smacznie śpi na kanapie.*
3. A teraz poćwiczmy sobie, wchodząc na strony:

<http://pisupisu.pl/klasa6/zwiazek-glowny-i-zwiazki-poboczne>

[https://wordwall.net/pl/resource/1139963/j%
c4%99zyk-polski/zwi%
c4%85zki-
wyraz%
c3%b3w-w-zdaniu](https://wordwall.net/pl/resource/1139963/j%c4%99zyk-polski/zwi%c4%85zki-wyraz%c3%b3w-w-zdaniu)

Lekcje we wtorek 21.04.2020 r. i w środę 22.04.2020 r.

Temat: Zgłębiamy tajniki związków wyrazowych.

Pracujemy z podręcznikiem str. 230 – 231 i ćwiczeniami str. 53-55.

Wprowadzenie:

Dziś zgłębimy się w tajniki związków wyrazowych, aby nie miały przed nami tajemnic.

1. Notatka do zeszytu:

Wyróżniamy 3 rodzaje związków:

- a) **związek zgody** – wyrazy zgadzają się ze sobą pod względem liczby, rodzaju, przypadku lub osoby; tworzą go podmiot i orzeczenie oraz niektóre rzeczowniki z przymiotnikiem, np.

- b) **związek rzędu** – wyraz nadrzędny rządzi przypadkiem wyrazu podrzędnego, to znaczy że musi on być użyty w konkretnym przypadku, np.

czytam co? książkę (wymaga biernika)

nie mam czego? książki (wymaga dopełniacza)

schowek na co? na narzędzia (wymaga biernika)

wierny czemu? zasadom (wymaga celownika)

- c) **związek przynależności** – oznacza, że jeden wyraz przynależy do drugiego; najczęściej tworzy go okolicznik (jak?, gdzie?, kiedy?), np.

czyta jak? ładnie

mieszka gdzie? daleko

kupiony kiedy? wczoraj

2. Wykonujemy zadania: 1, 2, 3, 4 w ćwiczeniach na stronie 53-54.

Wskazówka do ćw. 3

gry komputerowe – obydwie wyrazy użyte w B. Im. r. nm-os. - związek zgody

grać na czym? na saksofonie – wymaga użycia Msc. – zw. rządu

Marek lubi gry komputerowe.

3. Aby się sprawdzić, wykonujemy ćwiczenia online, wpisując linki:

(nie trzeba nic przysyłać, tylko rozwiązać i zobaczyć swój wynik)

<https://wordwall.net/pl/resource/1178475/polski/zwi%c4%85zki-sk%c5%82adniowe>

<https://samequizy.pl/jaki-to-zwiazek-wyrazow/>

4. **Notatka do zeszytu:**

Niektóre wyrazy w zdaniu nie tworzą związków. Należą do nich:

- wyrazy wtrącone: *więc, wtem, nagle, na pewno, oczywiście;*

Wróćę, na pewno, przed dziesiątą.

- wykrzykniki: *cześć, hej, halo, och;*

Aj, bardzo boli mnie głowa.

- wołacze, czyli bezpośrednie zwroty do adresata: *Aniu, koleczy, mamó*

Aniu, podaj mi kredę.

5. Wykonujemy zadanie 5 w ćwiczeniach na str. 55.

Dla chętnych zadanie 6 w ćwiczeniach na str. 55.

Lekcje w czwartek 23.04.2020 r. i w piątek 24.04.2020 r.

Temat: Wędrowka w świat środków stylistycznych.

Wprowadzenie:

Dziś powędrujemy w świat środków stylistycznych. Postaramy się przypomnieć ich nazwy, definicje, wskazać role jakie pełnią i rozpoznawać je.

Aby wrócić wspomnieniami do naszej szkoły, przypominamy sobie gazetkę w sali 49, tam właśnie były one wyeksponowane, np. *wesołe dzieci, słońce wygląda zza chmurki, maluchy jak dwie krople wody.*

1. Przygotowujemy 9 małych karteczek (mogą być kolorowe) i zapisujemy na nich nazwy środków stylistycznych: **porównanie, epitet, apostrofa, uosobienie, metafora, pytanie retoryczne, wyraz dźwiękonaśladowczy, ożywienie, powtórzenie**
2. Teraz sprawdzimy, co pamiętamy. Odczytujemy poniższe definicje i rozpoznajemy środki, wpisując na nich odpowiadające im literki.
Jeśli stwierdzimy, że przeczytana definicja wskazuje na epitet, to na karteczce zapisujemy literkę, np. „c”.
A to definicje środków stylistycznych:
 - a) **Wyraz, który określa rzeczownik. Najczęściej wyrażony jest przymiotnikiem.**
 - b) **Polega na nadaniu przedmiotom, rzeczom cech istot żywych.**
 - c) **Wyrazy, których nie można wytłumaczyć dosłownie, bowiem mają one sens przenośny.**
 - d) **Dwukrotne lub wielokrotne powtórzenie tego samego wyrazu, zadania.**
 - e) **Wyraz, który naśladuje dźwięki, odgłosy.**
 - f) **Polega na nadaniu rzeczom, roślinom, zwierzętom cech ludzkich.**
 - g) **Polega na skojarzeniu i połączeniu ze sobą, za pomocą słów: jak, niby, na kształt, podobnych cech przedmiotów, zjawisk i osób.**
 - h) **Bezpośredni, uroczysty zwrot do kogoś lub czegoś.**
 - i) **Pytanie pozorne, gdyż odpowiedź na niego jest oczywista.**
3. Uzupełniamy tabelkę (notatka do zeszytu), wpisując odpowiednie funkcje we właściwe miejsca.
 - wskazuje na podobieństwo, uwydatnia cechę;
 - dynamizuje, ożywia opis literacki;
 - skłania do refleksji, zastanowienia się;
 - uplastycznia obraz, wskazuje cechę;

- nadaje uroczysty charakter, wskazuje emocje skierowane do adresata;
- naśladuje odgłosy, dźwięki;
- podnosi wartość elementu, nadając mu ludzkie cechy;
- podkreśla znaczenie słów, zdań, nadaje rytm;
- tworzy nowe obrazy, skojarzenia;

Środek stylistyczny	Funkcja
epitet	
porównanie	
uosobienie	
apostrofa	
ożywienie	
metafora (przenośnia)	
powtórzenie	
wyraz dźwiękonaśladowczy (onomatopeja)	
pytanie retoryczne	

4. A teraz poćwiczmy określanie środków stylistycznych.

a) poniższe przykłady zapiszcie w zeszycie:

dumny jak paw - deszcz marzy –

stroma góra - kap, kap -

odważny jak lew - groźny smok -

Drodzy Słuchacze! - Jada, jada, ciągle jada -

morze obietnic - ptak mówi -

Cóż cenniejszego jest od zdrowia? -

kamień poruszyła się - drzewa kwitną gawronami -

szelest, szum, szmer - kamień pisze list -

Czy warto było szaleć tak? -

b) A teraz trochę ćwiczeń online, kliknijcie w linki:

<http://pisupisu.pl/klasa6/porownanie>

<http://pisupisu.pl/klasa6/wyrazy-dzwiekonaśladowcze>

<http://pisupisu.pl/klasa6/ozywienie-i-uosobienie>

<http://pisupisu.pl/klasa6/metafora-przenosnia>

<http://pisupisu.pl/klasa5/epitety> (należy kliknąć w słowo, które jest epitetem; czasem jest ich kilka w jednym zdaniu)

<https://wordwall.net/pl/resource/963104/polski/%c5%9brodki-stylistyczne>

<https://wordwall.net/pl/resource/1243953/polski/%c5%9brodki-stylistyczne>

- 5. Następnie proszę uzupełnić przesłany przeze mnie (w piątek) na Waszego maila test ze środków stylistycznych i odesłać na mojego e-maila: jzmska@o2.pl do piątku do godz. 18.00.**